

Building Bridges Through Media: Women Journalists as Drivers of Inclusion

**Ndërtimi i urave përmes mediave:
Gazetaret si nxitëse të përfshirjes**

**Gradnja mostova kroz medije:
Novinarke kao pokretačice
inkluzije**

Jelena Simić

A few days ago, I was talking with a friend about how I'm writing an article on "bridges" and women journalists. She laughed and said: "Jelena, how much longer with those bridges?" And I understood her. The word has been used so often for political purposes — in speeches, on news portals — that it has almost lost its meaning, like a slogan floating in the air, never quite touching the ground.

But this time, I wasn't thinking of a metaphor. I was thinking of the actual bridge I cross almost every day — the real, cold one beneath my fingers, the same bridge others describe as a line of division.

For me, it's simply the way home, the road to the shop where they know me by name, the path to my friend's café where I take a short break.

A bridge as part of daily life, not a stage for geopolitics. That's where this story begins. I live in the North, in one of the four municipalities with a Serb majority.

I know what people often imagine when they hear that: tension, uncertainty, "the situation" — a word repeated so often it's come to mean everything and nothing at once. I grew up in that constant "state of emergency."

But there are quieter scenes here that no one talks about: the smell of fresh bread from a nearby bakery at seven in the morning, people hurriedly unlocking their shops before their first coffee, the market slowly waking up — first softly, then louder as the stalls fill up and high schoolers rush to make it before the first bell.

Yes, there are moments when the heaviness is palpable. But there's also something that never makes the news — the humanity that endures despite everything. And it is within those ordinary spaces of everyday life that women journalists do their work.

They are the ones who know the names of the streets, the fears of the neighbors, the mood of the city before anything is published. They understand that every word carries extra weight when spoken here. Over the years, I've had the privilege to work with women journalists from across Kosovo — and beyond.

Most of the time, these aren't large, official collaborations. They are meetings, workshops, seminars: one table, two coffees, recorders, notebooks, and a quiet honesty between us.

I remember one young journalist from Prishtina who asked me, quite simply:

“So how do you even report from the North?”

It wasn't an accusation — it was a question born of curiosity and the desire to understand.

I told her: Slowly.

First, you listen. You watch people as they speak. And you learn that silence can sometimes mean more than words.

You write in a way that lets you return the next day to the same place, without having to avoid anyone's gaze. In that, slowly, there's a great deal of courage.

Sometimes I think — I wish someone had told me that earlier: that you don't have to know everything right away.

Maybe that's why the deepest lessons come from small, unassuming encounters.

I have a colleague from a small town in Kosovo. We don't speak each other's language as well as we'd like, but we understand each other without much explanation. Sometimes she sends me a message:

"I need a source, can you help?"

And I do the same.

They're short messages, but there's a lot of trust in them. Not because we are the same, but because we both know how easy it is to make a mistake — and how important it is not to.

Maybe that's why the most meaningful lessons aren't learned in newsroom meetings, but in moments that happen along the way — over coffee, during a seminar, or on a trip.

With colleagues from different communities in Kosovo, I traveled to Northern Ireland.

We didn't go there to draw conclusions, but to exchange experiences — to see what it's like to live in a place that also carries memories of division.

We walked through Belfast and Derry/Londonderry — cities where the past still lingers in the walls, but life goes on. Nothing was fully explained in a single sentence or conversation. It felt more like walking beside something whose meaning would only reveal itself later.

During one of those informal talks over coffee, a journalist from Belfast said:

"Peace isn't an event — it's a daily choice."

To me, that didn't sound like theory. I think that's the sentence I carried home with me.

I see the most hope in young people — those who don't accept "That's just how it is" as an answer. Those who dare to ask, "Why?", "How do you know?", "Who said that?" — that's how critical thinking begins. If they learn today to seek the source, tomorrow they'll know how to tell the story — maybe without fear, and maybe more easily than we did.

Collaboration among women journalists rarely looks grand. There are no big statements or conferences. It happens in those short, quiet messages that need no explanation:

"How are you?",

"Here's the contact for your quote."

"I checked — that's the correct information."

It's a network that doesn't resemble politics — yet, I must admit, it often does what politics cannot: it keeps people connected.

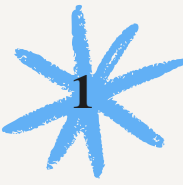
So when I say that women journalists build bridges, this is what I mean — the attention, the responsibility, and the decision never to write anyone as "the other."

Bridges connect and divide us. The difference lies in whether we choose to cross them.

I choose to cross — and to return again — for the story, for the people, and for hope.

SHQIP

Para disa ditësh po bisedoja me një shoqe rreth faktit që po shkruaja një tekst për “urat” dhe gratë gazetare. Ajo qeshi dhe tha: “Jelena, deri kur me këto ura?”. Dhe unë e kuptoj. Kjo fjalë është përdorur aq shumë në qëllime ditore-politike, në portale, në fjalime, sa pothuajse është zbrazur nga kuptimi, si një slogan që varet në ajër, por kurrë nuk prek tokën.

Por këtu nuk kam fjalën për metaforë. Kam menduar pikërisht për atë urë që e kaloj pothuajse çdo ditë. Për atë urë reale, të ftohtë nën gishta, për të cilën të tjerët thonë se është vijë ndarjeje.

Për mua, ajo është rruga drejt shtëpisë, drejt shitoreve ku më njohin, drejt shoqes me të cilën ulem për kafe dhe pushoj pak.

Ura si pjesë e përditshmërisë, e jo si skenë e gjeopolitikës. Dhe aty fillon kjo histori. Jetoj në Veri, në njërin nga katër komunat me shumicë serbe.

E di çfarë shumëkush imagjnon kur e dëgjon këtë: tension, pasiguri, “situatë” — një fjalë që përmendet aq shpesh, sikur të thotë gjithçka, por në fakt nuk thotë asgjë. Në një “gjendje të tillë të jashtëzakonshme” jam rritur.

Por këtu ka shumë skena të qeta që askush nuk i përmend: aroma e furrës afër në shtatë të mëngjesit, njerëz që nxitimisht hapin dyqanet para kafesë së parë, tregu që zgjohet ngadalë, fillimisht me heshtje, pastaj gjithnjë e më gjallë teksa mbushen tezgët, dhe nxënësit e shkollave të mesme që nxitohen të arrijnë para zileve të orës së parë.

Po, ka momente kur e ndjen rëndesën. Por ekziston edhe ajo që kurrë nuk bëhet lajm, ajo njerëzorja që vazhdon pavarësisht gjithçkaje. Pikërisht në këto hapësira të përditshme punojnë edhe gratë gazetare. Ato janë ato që i dinë emrat e rrugëve, frikërat e fqinjëve, disponimin e qytetit para se të publikohet diçka.

Ato që e kuptojnë se çdo fjalë ka peshë më të madhe kur thuhet “këtu”. Gjatë viteve të punës kam pasur mundësinë të bashkëpunoj me gazetarë nga pjesë të ndryshme të Kosovës dhe më gjerë.

Shpesh këto nuk janë bashkëpunime të mëdha, zyrtare. Janë takime, punëtori, seminare: një tavolinë, dy kafe, diktafonë, fletore dhe një singëritet i heshtur mes nesh.

Më kujtohet një gazetare e re nga Prishtina që më pyeti, krejt thjesht:

“E si raportohet nga Veriu?”

Jo si akuzë. Por si pyetje për të kuptuar.

I thashë: Ngadalë. Së pari dëgjon, i vëzhgon njerëzit kur flasin dhe mëson se ndoshta heshtja është më e rëndësishme se vetë fjalët.

Shkruan në mënyrë që nesër të mund të shkosh sërish në të njëjtin vend dhe të mos ia heqësh shikimin askujt. Në atë “ngadalë” ka shumë guxim.

Ndonjëherë mendoj: do të kisha dashur që dikush ma kishte thënë më herët.

Se s’ke nevojë t’i dish të gjitha menjëherë.

Dhe ndoshta pikërisht për këtë, mësimet më të thella vijnë nga takimet e vogla, të thjeshta.

Kam një kolege nga një qytet i vogël në Kosovë. Nuk e flasim gjuhën e njëra-tjetrës aq sa do të donim, por e kuptojmë njëra-tjetrën pa shumë shpjegime. Ndonjëherë më dërgon një mesazh: “Më duhet një bashkëbisedues, a mund të më ndihmosh?” Ashtu edhe unë asaj.

Këto janë mesazhe të shkurtra, por përplot besim. Jo sepse jemi të njëjta, por sepse të dyja e dimë sa lehtë është të gabosh dhe sa me rëndësi është të mos gabosh.

Ndoshta pikërisht për këtë, gjërat më të rëndësishme nuk i mësojmë në tavolinat e redaksive, por në takimet që ndodhin diku rrugës, në një kafe, në ndonjë seminar apo gjatë ndonjë udhëtimi.

Me kolege dhe kolegë nga komunitete të ndryshme në Kosovë udhëtuam në Irlandën Veriore.

Nuk shkuam për të nxjerrë përfundime, por për të shkëmbyer përvoja. Për të parë si duket të jetosh në një vend që gjithashtu mban kujtimet e ndarjes.

Shetuam nëpër Belfast dhe Derry/Londonderry, qytete ku e kaluara ende qëndron në mure, por jeta vazhdon. Asgjë s'u shpjegua në një fjali apo në një bisedë të vetme. Më shumë i ngjante ecjes pranë diçkaje ku kuptimi vjen më vonë.

Në një nga ato biseda joformale, me kafe, një gazetare nga Belfasti tha: "Paqja nuk është një ngjarje, është një zgjedhje e përditshme."

Nuk m'u duk si teori. Mendoj se pikërisht atë fjali e mora me vete në shtëpi.

Shpresën më të madhe e shoh te të rinjtë. Tek ata që nuk e pranojnë përgjigjen: "Ashtu është." Tek ata që dinë të pyesin: "Pse?", "Si e di?", "Kush e ka thënë?". Ja kështu ndërtohet mendimi kritik.

Nëse sot mësojnë të kërkojnë burimin, nesër do të dinë të tregojnë një histori. Ndoshta pa frikë, ndoshta më lehtë sesa kemi pasur ne.

Bashkëpunimi mes gazetareve nuk duket si diçka e madhe. Nuk ka deklarata të mëdha. Nuk ka konferenca. Ai ndodh në ato mesazhe të shkurtra dhe të qeta që s'kanë nevojë të shpjegojnë asgjë:

Si je?,

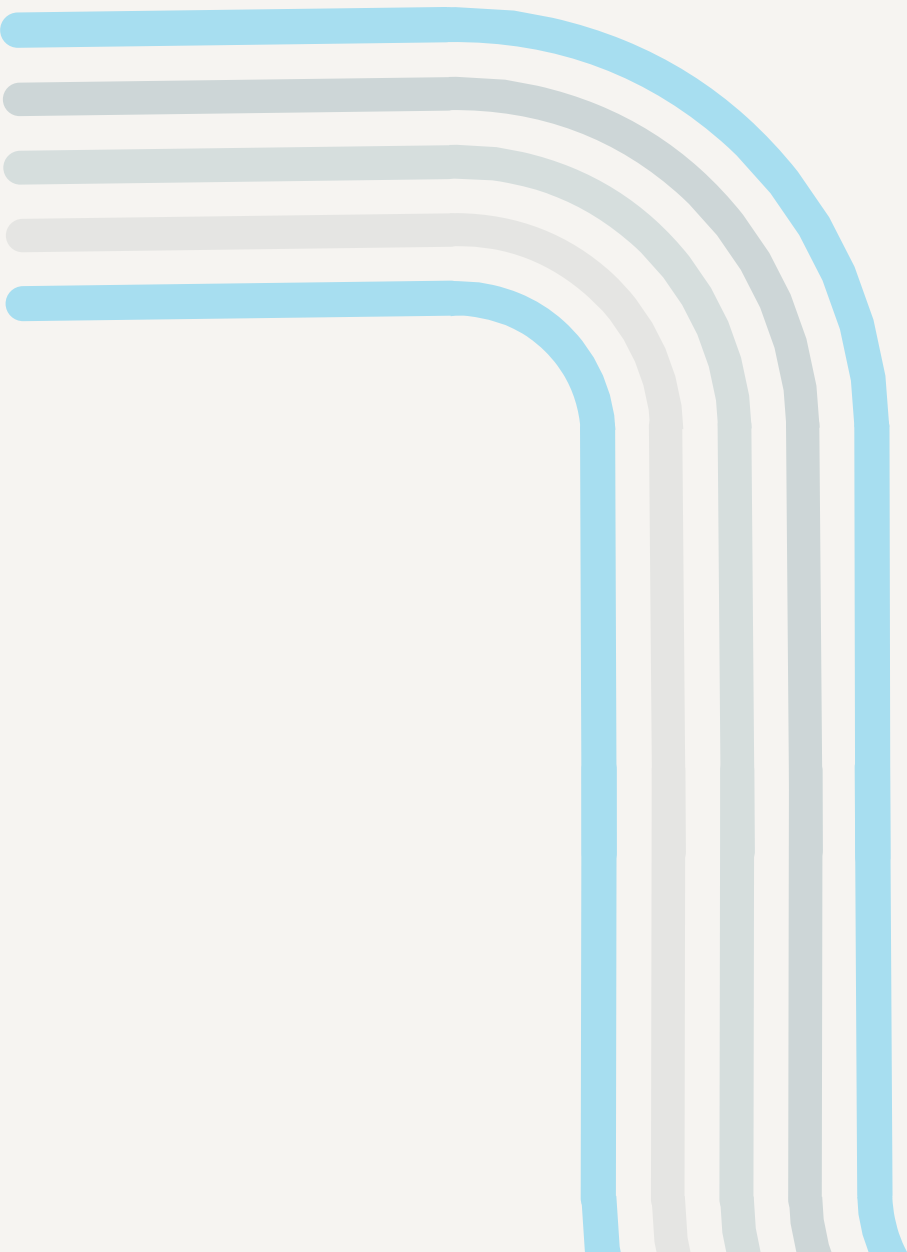
Po ta përcjell numrin për deklaratë,

E verifikova, kjo është informata...

Kjo është një rrjet që nuk i ngjan politikës, por duhet ta pranoj se bën atë që politika shpesh nuk di ta bëjë — i mban njerëzit bashkë.

Dhe prandaj, kur them se gratë gazetare ndërtojnë ura, e kam fjalën për këtë. Për kujdesin, përgjegjësinë dhe vendimin që askush të mos shkruhet si “tjetri”.

Urat na bashkojnë dhe na ndajnë. Dallimi është nëse i kalojmë apo jo. Unë zgjedh t'i kaloj dhe të kthehem sërish — për historinë, për njerëzit dhe për shpresën.

SRPSKI

Pre neki dan sam pričala sa prijateljicom o tome kako pišem tekst o „mostovima“ i ženama novinarkama. Nasmejala se i rekla: „Jelena, dokle više ti mostovi?“ I razumem je. Ta reč je toliko puta upotrebljavana u dnevno-političke svrhe, na portalima, u govorima, da je postala skoro prazna — kao slogan koji visi u vazduhu, a nikako da dotakne zemlju.

Ali ovde ne mislim na metaforu. Mislila sam na upravo onaj most koji prelazim skoro svaki dan. Na onaj stvarni, hladan pod prstima, isti onaj za koji drugi kažu da je linija podele.

Za mene, to je put do doma, do prodavnice gde me prepoznaju, do prijateljice sa kojom sednem na kafu i nakratko odmorim.

Most kao deo svakodnevice, a ne kao pozornica geopolitike. I tu počinje ova priča.

Živim na Severu, u jednoj od četiri opštine u kojima većinski živi srpsko stanovništvo. Znam šta mnogi zamišljaju kada to čuju: napetost, neizvesnost, „situacija“ — reč koja se tako često izgovara kao da označava sve, a u stvari ne kaže ništa. U takvom „vanrednom stanju“ sam odrasla.

Ali ovde ima mnogo tiših prizora koje niko ne spominje: miris iz obližnje pekare u sedam ujutru, ljudi koji užurbano otključavaju svoje prodavnice pre prve kafe, pijaca koja se polako budi — najpre tiho, pa onda sve življe kako se teže pune, srednjoškolci koji žure da stignu pre zvona za prvi čas.

I da, postoje trenuci kada se oseća težina. Ali postoji i ono što nikad ne postane vest — ona ljudskost koja opstaje uprkos svemu. Upravo u takvim prostorima svakodnevice rade i žene novinarke.

To su one koje znaju imena ulica, strahove komšija, raspoloženje grada pre nego što se išta objavi. One koje razumeju da je svaka reč teža kada se izgovori „ovde“.

Kroz godine rada imala sam priliku da saradujem sa novinarkama iz različitih delova Kosova, ali i šire. Veoma često to nisu velike, zvanične saradnje. To su susreti, radionice, seminari: jedan sto, dve kafe, diktafoni, beležnice i tiha iskrenost između nas.

Sećam se jedne mlade novinarkice iz Prištine koja me je, sasvim obično, pitala:

„A kako se uopšte izveštava sa Severa?“

Ne kao optužbu, nego kao pitanje razumevanja.

Rekla sam joj: Polako. Najpre slušaš, gledaš ljude kada govore i učiš da je možda tišina važnija od reči. Pišeš tako da sutra možeš opet da se pojaviš na istom mestu i da nikome ne okrećeš pogled.

U tom polako ima mnogo hrabrosti.

Ponekad pomislim: volela bih da je i meni neko to rekao ranije. Da ne moraš da znaš sve odmah. I možda baš zato najdublje lekcije dolaze iz malih, nenametljivih susreta.

Imam koleginicu iz jednog manjeg mesta na Kosovu. Ne govorimo jezik jedna druge onoliko koliko bismo volele, ali se razumemo bez mnogo objašnjenja. Neko put mi pošalje poruku: „Treba mi sagovornik, možeš li da pomogneš?“ Isto tako i ja njoj.

To su kratke poruke, ali u njima ima mnogo poverenja. Ne zato što smo iste, već zato što obe znamo koliko je lako pogrešiti i koliko je važno ne pogrešiti.

Možda baš zato najdublje stvari ne učimo za stolom u redakcijama, nego u susretima koji se dogode negde usput — na kafi, na seminaru ili na putovanju.

Sa koleginicama i kolegama iz različitih zajednica na Kosovu putovala sam u Severnu Irsku.

Nismo išli da donosimo zaključke, već da razmenjujemo iskustva. Da vidimo kako izgleda živeti u mestu koje takođe nosi sećanje na podelu. Šetale smo kroz Belfast i Derry/Londonderry, gradove gde prošlost još stoji u zidovima, ali se život nastavlja. Ništa nije bilo objašnjeno u jednoj rečenici niti u jednom razgovoru. Više je ličilo na hodanje pored nečega čije će značenje tek kasnije doći.

Na jednom od tih neformalnih razgovora, uz kafu, novinarka iz Belfasta je rekla:

„Mir nije događaj, to je svakodnevni izbor.“

Meni to nije zvučalo kao teorija. Mislim da sam upravo tu rečenicu ponela sa sobom kući.

Najviše nade vidim u mladima. U onima koji ne prihvataju odgovor: „Pa tako je.“ U onima koji umeju da pitaju: „Zašto?“, „Kako znaš?“ i „Ko je to rekao?“

Tako se gradi kritičko mišljenje.

Ako danas nauče da traže izvor, sutra će znati da ispričaju priču. Možda bez straha, a možda lakše nego što je nama bilo.

Saradnja među novinarkama ne izgleda kao nešto veliko. Nema velikih izjava. Nema konferencija. Ona se dešava u onim kratkim, tihim porukama koje ne moraju ništa da objašnjavaju:

Kako si?

Javljam ti broj za izjavu.

Proverila sam, to je ta informacija.

To je mreža koja ne liči na politiku, ali moram da priznam da radi ono što politika često ne ume — održava ljude zajedno.

I zato, kada kažem da žene novinarke grade mostove, mislim na ovo: na pažnju, odgovornost i odluku da se niko ne piše kao „drugi“.

Mostovi nas spajaju i razdvajaju. Razlika je u tome da li ih prelazimo.

Ja biram da pređem — i da se opet vratim. Zbog priče, zbog ljudi i zbog nade.